

Kronik: Hvor er min politiker?

Af Sofus Midtgaard, Partner, LeaderLab og Jacob Bøtter, Partner Wemind

I en tid med finansiel krise, klimaforandringer og omstilling til videnssamfundet, er det trist at opleve danske politikere som ofre for deres egne spindoktorer, fokusgrupper og målstyringsprogrammer. Fremtidens samfund skabes ikke med fortidens redskaber men via visioner, moderne borgerinvolvering og modigt politisk lederskab.

Vi har de politikere, vi fortjener, hedder det sig. På den baggrund kunne man fristes til at konkludere, at den danske folkesjæl er kendetegnet ved smålighed, forkælsessyge og kortsigtet snæversyn.

Vi har gennem de sidste 15 år set en voldsomt stigende professionalisering af dansk politik og dansk erhvervsliv, inspireret af primært amerikanske management discipliner indenfor kommunikation, markedsføring, branding, organisationsudvikling, målstyring mm.

Med oprindelig inspiration fra Tony Blair og New Labours velsmurte kampagnemaskine, og senest Obamas præsidentkampagne, har hobetal af spindoktorer og kampagne-konsulenter invaderet kontorerne hos de danske partier.

Meta-debat om politik

Medierne svarer igen ved at lave programmer og klummer om spin - og hyrer tidligere spindoktorer til at analysere magtspillet og kommentere på timingen i de politiske udspil. Fokus er stille skiftet fra hvordan vi gør verden til et bedre sted at leve, til en avanceret meta-diskussion om kvaliteten af Helle Thorning og Villy Søvndals Co-branding strategi.

Det er naivt at forestille sig moderne politik uden spindoktorer og kommunikationsmedarbejdere. Men udviklingen har betydet, at ønsket om at skærpe sin kommunikation og sine budskaber alt for ofte ender i en

opportunistisk undvigelse af svære emner. Man undgår som professionel politiker komplekse emne og potentielle "tabersager".

Det kniber ikke med at love handling og stramninger når det gælder bandekriminalitet, kamphunde og mere kontrol med plejehjem. Her er de fleste politikere og ministre skolet i hvordan man på overfladen optræder handlekraftigt, selv når en halvskinger journalist ringer kl. 6.00 om morgenen og afkræver en reaktion eller en garanti om forbedret kontrol.

Når det kommer til de mere afgørende diskussioner om, hvad vi skal leve af i fremtiden, om samfundsøkonomien langsigtede sundhedstilstand, prioriteringen af behandlingstilbud på sygehusene, er lysten til at markere sig væsentligt mere begrænset. Her parkeres væsentlige diskussioner med henvisning til en snarlig kommende rapport fra et lille håndplukket udvalg. Når der så endeligt foreligger en række meget forventelige anbefalinger - senest omkring reformering af arbejdsmarkedet, udskydes de vanskelige politiske beslutninger efter råd fra spindoktorerne.

Sæt spindoktorerne udenfor døren

Alt for mange samfundsmæssige debatter præges således af en småkynisk hærske af spindoktorer og politiske eksperter, der ikke måles på deres bidrag til den langsigtede samfundsudviklingen, men på en taktisk analyse af hvad der vil gøre sig bedst i morgendagens medier.

Vi er altid i valgkamp siger man nu i kampagnekontorerne hos partierne. Det betyder at politikerne i stigende grad styrer udenom potentielle "tabersager" og i stedet fokuserer på at angribe modparten eller at trænge igennem medierne med en række meget begrænsede enkeltsager, som når de konservative trækker en burka op af turbanen.

Og alt imens politikerne spiller taktisk fedtspil - med spindoktorer og medierne som uskønne fødselshjælpere, tabes fokus på hvordan vi reelt skaber en bedre folkeskole, effektive sygehuse med patienterne i centrum, og får truffet beslutninger der sikrer det danske samfunds vækst i fremtiden.

Det egentlige samfundsmæssige problem er ikke spindoktorerne. Man bør snarere spørge sig selv: Hvordan er det kommet så vidt, at dansk politik præges af så få langsigtede visioner, så lidt mod og en så fatal mangel på lederskab?

Måske er vi blot en nation af bondesnu forbrugere? Måske har vi bare alle mere fokus på os selv, end hvordan vi indretter et samfund til glæde for alle? Eller måske spiller medierne bare i stigende grad fallit når det kommer til at engagere befolkningen i hvordan fremtidens samfund bør se ud.

Lederskab kræver åben dialog

Vi drømmer om politikere, der tør formulere visioner og snakke om hvilke værdier vi skal bygge vores samfund på. Politikere der åbent tør diskutere og involvere danskerne i debatter om hvordan vi skal indrette børnehaverne, folkeskolen, sygehusene og resten af den offentlige sektor.

Vi drømmer om et samfund, hvor politikere og medier, i stedet for at løbe efter den seneste meningsmåling, proaktivt begyndte at invitere danskerne til at komme med idéer og forslag til løsningen af nogle af de svære samfundsmæssige problemstillinger.

Internationale virksomheder som Starbucks og Dell har med stor succes arbejdet med åben brugerinspireret innovation i kommerciel sammenhæng. Obama har bl.a. andet anvendt metoden som inspiration for hvordan man kan reducere bureaukrati i centraladministration. Og herhjemme har blandt andet Silkeborg Kommune med succes anvendt metoden til online borgerinddragelse i kommunens prioriteringer.

Idéen om åben borgerinvolvering bygger på princippet "Wisdom of crowds" - altså det forhold at struktureret, men åben involvering af brugere, medarbejdere og eksperter ofte vil kunne komme på flere interessante bud på løsninger af en problemstilling end et udvalg af embedsmænd og eksperter.

Vi kunne kalde det Open Government eller Public Service 2.0 eller finde et bedre dansk ord. Kernen er en direkte involvering af borgere, brugere og medarbejdere i indretningen af fremtidens samfund. Det adskiller sig fra direkte demokrati ved at borgerne i stedet for at stemme om komplicerede lovforslag, inviteres til at komme med egne idéer og forslag til hvordan man eks. vis skaber et bedre og mere effektivt offentligt sygehusvæsen.

Idealistisk, højtravende og urealistisk? Overhovedet ikke. De elektroniske værktøjer til masseinvolvering af via nettet er nu ved at være fri for de værste børnesygdomme. Det kræver naturligvis forberedelse og træning at sætte en konstruktiv og brugervenlig ramme for involvering og deltagelse. Men herfra vil en stor del af processen være selvregulerende i kraft af at borgere kommer med forslag, kommenterer og stemmer på hinandens forslag.

Borgerinvolvering 2.0

Borgerinvolvering 2.0 åbner op for at skabe en helt ny og mere konstruktiv demokratisk platform for udveksling af politiske visioner, idéer og drøftelse af løsninger.

Det har ikke skortet på politiske udmeldingerne om at sætte borgere i centrum. Ville det ikke være fantastisk, hvis den politiske debat og lovgivning i højere grad var baseret på reel involvering af borgere, medarbejder og eksperter i stedet for at udspringe af enkeltsager pustet op gennem medierne. Ja kald os bare idealister.

Mon Regeringen, Partierne eller DR kunne fristes til at skabe nye måder at understøtte deltagende demokrati på når nu den eksisterende model tydeligvis er kørt fast? Man kunne meget aktuelt starte med at invitere brugere, medarbejdere og eksperter til at komme med bud på, hvordan man skaber et mere effektivt sygehusvæsen med patienten i centrum. Vi er ret overbeviste om, at man gennem denne proces kunne finde inspiration til frigørelse af markant

flere såkaldte varme hænder, end det er tilfældet gennem den netop fremlagte
afbureaukratiseringspakke.

Er der nogen der tør være med?